

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Liberci rozhodl samosoudcem Mgr. Petrem Hočkem ve věci žalobce **Město Chrastava**, náměstí 1.máje 1, Chrastava, IČ 00262871, právně zastoupeného Mgr. Martinem Vondroušem, advokátem, Chrastavská 30, Liberec, proti žalovanému **Integra Liberec a.s.**, Hrádecká 156, Liberec 33, právně zastoupenému JUDr. Miroslavem Dongresem, advokátem, 28.října 2073/31, Jablonec nad Nisou, **o zaplacení 17.621.150,00Kč s příslušenstvím takto:**

- I. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci částku 7.280.046,--Kč a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Co do požadavku na zaplacení částky 10.341.104,--Kč se žaloba **zamítá**.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení k rukám právního zástupce žalobce částku 924.852,50Kč a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Žalobce **je povinen** zaplatit státu – České republice na účet Okresního soudu v Liberci na nákladech řízení částku 9.977,50Kč a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- V. Žalovaný **je povinen** zaplatit státu – České republice na účet Okresního soud v Liberci na nákladech řízení částku 19.977,50Kč a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se svým podáním domáhal vydání uvedeného rozsudku, kterým by byla žalovanému uložena povinnost k úhradě částky 17.621.150,--Kč a to jako smluvní pokuty z důvodu prodlení žalovaného jakožto zhotovitele stavební akce – Splašková kanalizace a přípojky Chrastava. Dílo mělo být dle uzavřené smlouvy dokončeno a předáno objednateli do čtyř měsíců od předání staveniště, tedy od 2.června 2000. Mělo tak býti dokončeno a předáno do 2.10.2000, přičemž pro opačný případ byla sjednána v článku 6.7. smlouvy o dílo (SoD) smluvní pokuta.

K uvedené SoD pak byl vypracován dodatek číslo 1, dle něhož byl předmět díla rozšířen o další tři akce, Dešťovou kanalizaci Revoluční ulice – termín dokončení 30.11.2000; Úprava MK Revoluční chodník – termín dokončení do 31.12.2000 a Odvodnění Liberecké ulice Chrastava – termín dokončení do 30.6.2001. Dodatek týkající se rozšíření předmětu díla pak upravoval i smluvní pokuty pro případné prodlení zhotovitele s plněním termínů těchto tří akcí.

Přesto nebylo dílo žalovaným předáno žalobci ve smlouvami stanovených termínech a když se tak stalo, vyskytly se na díle vady a nedodělky, s jejichž odstraněním, byť i toto bylo sankcionováno smluvní pokutou. Původní dílo sjednané SoD bylo včetně všech dodatečně sjednaných dílčích plnění předáno předávacím protokolem až 18.7.2001.

S ohledem na toto prodlení pak žalobce požadoval smluvní pokutu za dílo sjednané původní SoD ve výši 9.516,960,--Kč, když k této výši smluvní pokuty dospěl tak, že cena tohoto díla dle smlouvy byla 11.015.015,--Kč. Smluvní pokuta za započatý den prodlení byla 0,3% z ceny díla, tedy denní smluvní pokuta činila 33.045,--Kč. Dílo bylo předávacím protokolem předáno 18.7.2001, tedy prodlení trvalo 228 dní. V případě prací obsažených v Dodatku číslo 1 uvedené smlouvy o dílo pak požadoval žalobce smluvní pokutu v úhrnné výši 1.610.190,--Kč, když k její výši dospěl následovně: cena odvodnění Liberecké ulice dle dodatku smlouvy byla 2.067.946,--Kč, termín dokončení 30.6.2001, předáno dne 18.7.2001, smluvní pokuta 0,3% z ceny díla za každý započatý den prodlení – tedy kapitalizovaná denní smluvní pokuta 6.204,--Kč, počet dní prodlení 17, celková smluvní pokuta za danou akci 105.468,--Kč. Cena dešťové kanalizace Revoluční ulice dle dodatku smlouvy byla 1.299.890,--Kč, termín dokončení 30.11.2000, předáno dne 18.7.2001, smluvní pokuta 0,3% z ceny díla za každý započatý den prodlení – tedy kapitalizovaná denní smluvní pokuta 3.900,--Kč, počet dní prodlení 229, celková smluvní pokuta za danou akci 893.100,--Kč. Cena úpravy MK revoluční-chodníky dle dodatku smlouvy byla 1.029.635,--Kč, termín dokončení 30.12.2000, předáno dne 18.7.2001, smluvní pokuta 0,3% z ceny díla za každý započatý den prodlení – tedy kapitalizovaná denní smluvní pokuta 3.089,--Kč, počet dní prodlení 198, celková smluvní pokuta za danou akci 611.622,--Kč.

Tedy za prodlení s předáním díla požadoval žalobce na smluvních pokutách úhrnnou částku 11.127.150,--Kč.

Po opožděném předání díla měl pak ještě žalovaný odstranit vady a nedodělky dle zjištění učiněných v předávacím protokole, kdy opět došlo nejen k zjištění vytčení vad, ale byly i sjednány termíny, kdy tyto vady budou odstraněny. Jednalo se o celkem 8 vad. Mělo se tak stát do 31.7.2001, respektive do 31.10.2001, přičemž následně ještě žalobce zjistil další vady, nepravidelný odtok vody v Revoluční a Bezdušově ulici a nedokonalou spáru v ulici Liberecká, když tyto vady u žalovaného uplatnil v lednu 2002 s tím, že vady měly být odstraněny ve lhůtě dvou měsíců od jejich vytčení, do 23.3.2002. V rozporu s uvedeným ale

žalovaný vady neodstraňoval a to přesto, že jej o to žalobce opakovaně upomínal. Naopak ve svém dopise z prosince 2002 žalobci sdělil, že vady díla odstraní, až dokončí rozpracovaná velká stavební díla a tedy někdy na jaře 2003. Vady a nedodělky ale byly odstraněny až dne 4.8.2003, kdy byl mezi stranami sepsán zápis o předání a převzetí odstraněných vad a nedodělků. Smlouva o dílo upravovala i situaci pro případ prodlení zhotovitele s odstraňováním vad a nedodělků.

Strany tak smluvně sjednaly, že žalovaný uhradí smluvní pokutu 1.000,--Kč za každou neodstraněnou vadu či nedodělek a každý započatý den prodlení.

Čtyři z vad a nedodělků, zjištěných předávacím protokolem ze dne 18.7.2001, měly být odstraněny do 31.7.2001, další čtyři vady a nedodělky pak do 31.10.2001 a další dvě vady a nedodělky, vytknuté nikoli v předávacím protokolu z 18.7.2001, ale v reklamačním dopise z 23.1.2002 měly být odstraněny do 23.3.2002. Všechny vady a nedodělky byly řádně odstraněny až k 4.8.2003, jak plyne z protokolu o odstranění vad a nedodělků. V případě prvních čtyř vad a nedodělků činí prodlení s jejich odstraněním 733 dnů, u dalších čtyř vad 641 dnů a v případě posledních dvou vad 499 dní. Při výši smluvní pokuty 1.000,--Kč/vada/den je pak v případě vad, jež měly být odstraněny do 31.7.2001 smluvní pokuta součinem 4 vad, 733 dnů a 1.000,--Kč a činí 2.932.000,--Kč. V případě vad, jež měly být odstraněny do 31.10.2001 je to součin 641 dnů prodlení, 4 vad a nedodělků a 1.000,--Kč a tedy 2.564.000,--Kč. Konečně smluvní pokuta za třetí skupinu vad, vytkenu 23.1.2002, je součinem 499 dnů prodlení, 2 vad a nedodělků a opět částky 1.000,--Kč a činí celkem 998.000,--Kč. Smluvní pokuta za pozdní odstranění vad a nedodělků tak činí součet všech tří uvedených dílčích hodnot jednotlivých smluvních pokut a celkem je 6.494.000,--Kč.

Žalovaný s žalobou nesouhlasil a navrhoval její zamítnutí a to jak v odporu proti soudem vydanému platebnímu rozkazu, tak v celém průběhu řízení.

V této souvislosti je třeba zdůraznit, že mezi stranami nebylo sporu o tom, že byla uzavřena smlouva o dílo, ani to, co bylo jejím obsahem, ať už jde o rozsah díla, tak například otázku majetkových sankcí v případě porušení smluvních povinností. Tyto nesporné skutečnosti tak nebylo třeba v řízení blíže prokazovat.

Obrana žalovaného pak byla založena především na tom, že dílo nemohl předat ve smluvně dohodnutých termínech a to proto, že v průběhu jeho provádění, prakticky od samotného počátku, začaly vycházet najevo různé komplikace, jež stavbu protahovaly. Jednalo se jednak o problémy se správci ostatních pod zemí vedených sítí a dále bylo dle žalovaného prodlení s předáním díla zapříčiněno tím, že žalobce požadoval v průběhu samotného provádění díla různé vícepráce. V tom se mu žalovaný snažil vyhovět a tyto práce, byť většinou dělány pouze na základě požadavku uvedeném ve stavebním deníku, prováděl. Navíc upozorňoval na situaci, že těžko mohl být dodržen termín sjednaný v první smlouvě o dílo, když v dodatku, který byl uzavřen po tomto termínu, se uvažuje o dalších navazujících stavebních pracích.

Kromě uvedené argumentace k vysvětlení prodlení s provedením díla se žalovaný bránil i proti výši smluvní pokuty a dožadoval se moderace ze strany soudu, neboť žalobcem uplatněná smluvní pokuta se mu jevila nepřiměřeně vysoká.

Jak již uvedeno výše, mezi stranami nebylo sporu o tom, že byla uzavřena písemná smlouva o dílo dle § 536 a násl. obchodního zákoníku a následně její první dodatek. Je třeba zdůraznit, že strany upravily právní rámec daného závazkového vztahu danou smlouvou, tudíž aplikace příslušných ustanovení obchodního zákoníku mělo případně pouze subsidiární povahu. Stejně tak nebylo sporu, kdy došlo k předání díla, tedy že se tak stalo 18.července

2001 a žádná strana nečinila sporným ani termín, kdy došlo k předání odstraněných vad a nedodělků. Sporné tedy zůstaly otázky skutečně reálného termínu, kdy mohlo být dílo v rozsahu, daném jednak zadávací dokumentací a smlouvou o dílo, potažmo jejího dodatku a jednak všemi vícepracemi dokončeno a dále byla spornou otázkou výše smluvní pokuty, jakou může s ohledem na prodlení žalovaného s termínem plnění samotného díla, tak následného odstraňování jeho vad a nedodělků, žalobce požadovat.

Pro posouzení druhé námitky žalovaného, totiž stran nepřiměřeně vysoké smluvní pokuty, je třeba připustit, že obchodní zákoník skutečně ve svém § 301 umožňuje soudu snížit smluvní pokutu, má-li za to, že je nepřiměřeně vysoká. V tomto případě k tomu ale soud nepřistoupil, neboť i přes samotnou výši smluvní pokuty, kterou by bez dalšího bylo skutečně možné považovat na vysokou, je třeba dle přesvědčení soudu vycházet z celkové situace a všech okolností, souvisejících z uzavřením smlouvy. Když se žalobce rozhodl vybudovat splaškovou kanalizaci, vyzval písemnou vyhláškou dne 25.2.2000 dle zákona č. 199/1994Sb. o zadávání veřejných zakázek neustanovený okruh zájemců k podání nabídky na plnění veřejné zakázky. Splašková kanalizace měla být vybudována v rozsahu projektu zpracovanému pro účely vydání stavebního povolení s tím, že plnění veřejné zakázky mělo zahrnovat také zpracování časového harmonogramu, rozpracování projektu pro stavební povolení do úrovně dodavatelské dokumentace a zpracování dokumentace skutečného provedení stavby a její geodetické zaměření. Byl stanoven způsob hodnocení nabídek, kdy nejprve byl kladen důraz na vhodnost koncepce nabídky pro zadavatele z hlediska všech smluvních náležitostí (specifikace předmětu díla, cena díla, platební podmínky, podmínky provádění díla, součinnost objednatele a zhotovitele, podmínky předání a převzetí díla, smluvní pokuty, rozsah záruky a způsob odstraňování vad v záruční době); dále byla hodnocena způsobilost uchazeče, cena díla, termín realizace, délka záruky za dílo dle návrhu smlouvy o dílo, pojištění stavby. Lhůta k podání těchto nabídek pak končila dne 20.3.2000. Dne 28.3.2000 pak hodnotící komise vybrala (a zpracovala o svém rozhodnutí písemnou zprávu) vítěze z celkem devíti přihlášených soutěžitelů, přičemž v souladu s obsahem výše uvedené výzvy k podání nabídek byla stanovena váha každého z uvedených kritérií, kdy největší, 25% podíl, byl položen na vhodnost koncepce nabídky pro zadavatele z hlediska všech smluvních náležitostí (specifikace předmětu díla, cena díla, platební podmínky, podmínky provádění díla, součinnost objednatele a zhotovitele, podmínky předání a převzetí díla, smluvní pokuty, rozsah záruky a způsob odstraňování vad v záruční době). 20% váhu pak měla odborná způsobilost uchazeče a cena díla, termín realizace měl 15% váhu a konečně po 10% činila délka poskytnuté záruky a pojištění stavby či podnikatelské činnosti uchazeče. Pokud jde o samotnou cenu díla, zde byla nejlépe hodnocena nabídka žalovaného, která rovněž byla nejnižší. Proto také v tomto hodnotící kritériu získal u položky ceny, tedy 3.hodnocené položky, (jako jediný) tento soutěžitel plných 20%. Stejně úspěšný byl při hodnocení své odborné způsobilosti. Jako jediný získal všech možných 25% žalovaný ale především v první položce, která hodnotila vhodnost koncepce nabídky pro zadavatele z hlediska všech smluvních náležitostí (specifikace předmětu díla, cena díla, platební podmínky, podmínky provádění díla, součinnost objednatele a zhotovitele, podmínky předání a převzetí díla, smluvní pokuty, rozsah záruky a způsob odstraňování vad v záruční době). Tedy žalovaný předložil ze všech soutěžitelů takovou nabídku smluvních podmínek, nejen samotná cena, ta je ostatně samostatně hodnocena v položce 3, ale třeba pokud jde o platební podmínky, rozsah záruk, smluvní pokuty, způsob odstraňování vad v záruční době a podobně, která byla zadavatelem soutěže hodnocena jako celkově nejlepší a nejvhodnější právě pro něj. Jak plynulo již za samotná výzvy k podávání nabídek, jedním z kritérií celkové výhodnosti

pak byla krom jiného i otázka smluvních pokut a způsobu odstraňování vad a nedodělků a to tak, aby to bylo výhodné především pro zadavatele, tedy žalobce. To, co tedy bylo obsahem smlouvy o dílo, jež byla následně právě s žalovaným jakožto celkovým vítězem uzavřena, tak je obsahem toho, co sám žalovaný ve snaze, aby žalobce uzavřel smlouvu o dílo právě s ním, žalobci nabídl. Je tedy zřejmé, že krom jiného byl dán důraz i na výši smluvní pokuty. Sám žalovaný nabídl nějakou výši smluvní pokuty, k níž žalobce přihlédl při hodnocení jeho nabídky a tato smluvní pokuta se pak objevila jako instrument zajištění závazku žalovaného předmět díla provést jednak včas a jednak řádně, neboť nárok na smluvní pokutu vznikl jak pozdním předáním díla, tak pozdím odstraněním vad a nedodělků. Za této situace pak nelze dle názoru a přesvědčení soudu aplikovat ustanovení § 301 obchodního zákoníku. Pokud by totiž soud přistoupil k žalovaným požadované moderaci, změnil by tím dodatečně podmínky, respektive nabídku, s níž vstoupil žalovaný do soutěže o získání žalobcem vyhlášené veřejné zakázky a tím by dodatečně došlo k poškození ostatních soutěžitelů, jejichž nabídky nebyly především v prvním hodnoceném okruhu, kde byla řešena celková vhodnost koncepce nabídky pro zadavatele z hlediska všech smluvních náležitostí (specifikace předmětu díla, cena díla, platební podmínky, podmínky provádění díla, součinnost objednatele a zhotovitele, podmínky předání a převzetí díla, smluvní pokuty, rozsah záruky a způsob odstraňování vad v záruční době) ani v jednom případě hodnoceny maximální váhou 25%, jako tomu bylo právě u žalovaného. S ohledem na minimální rozdíl mezi prvými třemi soutěžiteli především v prvním hodnoceném kritériu celkové výhodnosti pro zadavatele (25% vítěz soutěže, 22,5% soutěžitelé na 2. a 3.místě) by pak situace, kdy by soud moderoval smluvní pokutu, skutečně mohla učinit dodatečně celkové výběrové řízení zkreslené ve prospěch žalovaného.

Další námitka žalovaného směřovala do okamžiku, kdy mělo a vlastně mohlo být dílo skutečně předáno a od kdy je tedy vůbec spravedlivé, požadovat na něm smluvní pokutu. Jakkoli, jak uvedeno výše, žalovaný nezpochybňoval obsah uzavřené smlouvy o dílo ani jejího dodatku, bránil se reálnou nemožností splnit tam uvedené termíny, neboť v průběhu stavby docházelo ze strany žalobce k doobjednávání dalších víceprací, které nebyly zahrnuty do původního projektu a ve svém úhrnu pak zapříčinily, že dílo nemohlo být předáno ve stanoveném termínu. K těmto tvrzením byli vyslechnuti tehdejší zaměstnanci investičního odboru Města Chrastavy, Zuzana H. a Jiří F. Tito svědci vypovídali prakticky shodně, byť s ohledem na časový odstup nebyly jejich výpovědi identické, že totiž na stavbě se prakticky od jejího počátku vyskytovaly potřeby různých víceprací, bylo pak snahou pokud možno všechny tyto vícepráce uvádět do stavebního deníku. Někdy se jednalo jen o drobnosti, které se řešili operativně a rychle, někdy, jako v případě Revoluční ulice, bylo víceprací víc, protože zda se například zjistilo, že bude krom kanalizace potřeba udělat i plyn a vodu, že i tyto sítě jsou dožilé. A dokud nebyla hotová ulice Revoluční, nebylo lze dělat ulice Muzejní a Libereckou. Jinde se zase zjistilo, že pod povrchem ulice je rašelina a ta se musela vytěžit a vše bylo třeba pak zasypat zeminou. Od počátku byly problémy plynoucí z toho, že práce nešly dělat dle projektové dokumentace a na stavbě si oni spolu se stavbyvedoucím panem K. vlastně stále upřesňovali, jak se stavba bude dělat. Uvedené skutečnosti, především počet, intenzita a charakter požadovaných víceprací, byl pak patrný i ze stavebních deníků.

K zjištění, zda bylo prodlení žalovaného s předáním díla skutečně oprávněné a vyvolané potřebou provádění víceprací dle zadání a potřeb žalobce, jak tvrdí žalovaný, nebo zda bylo způsobené nečinností a malým nasazením pracovníků či techniky, jak tvrdil žalobce, byl vypracován znalecký posudek. Znalec při jeho vypracovávání vyšel z rozsáhlých listinných důkazů, jimiž bylo již předtím provedeno dokazování, především se jednalo o výkresovou dokumentaci a technické zprávy a samozřejmě rovněž z obsahu předložených stavebních

deníků. Znalec v rámci odpovědi na otázky soudu (a to jak ve znaleckém posudku, tak při svém ústním slyšení při jednání soudu) především konstatoval, že zhotovitel měl od objednavatele před zahájením stavby k dispozici projektovou dokumentaci, ale pouze v rozsahu potřebném pro vydání stavebního povolení. V době, kdy bylo vyhlášeno výběrové řízení na stavbu, byl takovýto rozsah dostatečný, až následně požadoval zákon o zadávání veřejných zakázek krom projektové dokumentace pro stavební povolení ještě alespoň výkaz výměr. Ideální by ale bylo, kdyby měl zhotovitel k dispozici realizační projektovou dokumentaci, neboť by v ní šlo přesněji a lépe upravovat požadavky na zadávané práce. Pouhá projektová dokumentace pro stavební povolení je sama o sobě pro provedení stavby nedostatečná a ve své podstatě mohla mít a v daném případě i měla za následek, že znalec ani po prostudování veškerých předložených podkladů nebyl schopen zcela exaktně určit podíl požadovaných a prováděných prací na tom, že dílo bylo předáno objednateli až dne 18.7.2001 na místo v termínech sjednaných. Zdůraznil ale jak požadavek na provádění prací, jež je ze strany objednatele vztažen zápisy do stavebních deníků dávno potom, kdy mělo být dílo dokončeno, ale i investorovu nepřipravenost například pokud šlo o zaměření podzemních inženýrských sítí či neexistenci právních rozhodnutí, nutných pro zahájení stavby. S ohledem na dostupnou dokumentaci a údaje, jež o průběhu stavby zjistil z dostupných listinných důkazů, především stavebních deníků, pak znalec stanovil, že celková maximální doba, která byla skutečně potřebná pro provedení díla tak, aby to odpovídalo jak původní projektové dokumentaci pro stavební povolení, tak celkové připravenosti stavby a požadavkům objednatele na práce, byla do 30.června 2001. Jak znalec zdůraznil, jde o dobu maximální, přičemž právě s ohledem na absenci řádných projekčních podkladů nemohl dobu, o kterou se termín předání stavby podlou v důsledku všech shora popsanych okolností prodloužil, stanovit exaktně a zcela přesně. Protože v celém průběhu řízení bylo zřejmé, že skutečně po uzavření smlouvy o dílo včetně jejího dodatku docházelo ze strany žalobce k dalším požadavkům na práce, jejichž potřeba plynula z aktuální situace na staveništi a které se přitom nepromítly do obsahu prvního dodatku ke smlouvě o dílo, bylo zjevné, že termín skončení díla tak, jak byl ve smlouvě o dílo stanoven, nemůže být zhotovitelem dodržen, ale že se tak děje i mimo z důvodů, které nestály na straně zhotovitele. Přitom toho určení je důležité právě s ohledem na sjednanou smluvní pokutu. Na tu dle smlouvy vzniklo objednateli právo právě v souvislosti s prodlením zhotovitele s plněním díla. Za situace, kdy by k prodlení se skončením a předáním díla došlo výlučně z důvodů existujících na straně zhotovitele by bylo na místě, aby byla smluvní pokuta určena od data následujícího po sjednaném termínu skončení a předání díla. Nicméně, jak uvedeno výše, v daném případě sice došlo k tomu, že předání díla bylo provedeno protokolárně až dne 18.7.2001, ale ani z obsahu spisu, ani za závěrů znalce nebylo lze určit, že k prodlení došlo z důvodů existujících výlučně na straně zhotovitele. Naopak, znalec sám poukázal na to, že prodlení bylo zaviněno oběma smluvními stranami, pro nedostatečné podklady celé akce, připravené především objednatelům díla nebyl však schopen přesně určit odpovídající míru prodlení, proto termín, kdy nejpozději mělo být dílo předáno, stanovil odhadem s přihlédnutím ke všem okolnostem stavby. A tento termín, kdy tedy měl zhotovitel celou stavbu včetně všech objednatelům požadovaných prací skončit a dílo předat, byl dle znalce 30.červen 2001. Jak ale plyne z obsahu nesporného předávacího protokolu, stavba byla předána i oproti tomuto termínu dne 18.7.2001. Tedy i pokud soud vzal v úvahu závěry znalce ohledně maximální akceptovatelné době stavby, došlo zde k prodlení 17 dnů. Dle uzavřené smlouvy o dílo včetně jejího prvního dodatku, činila smluvní pokuta za pozdní předání díla 0,3% z ceny díla za každý započatý den prodlení.

Cena díla dle původní smlouvy byla 11.015.015,--Kč. Pokuta za 1 den prodlení tak činí 33.045,--Kč, za 17 dnů **561.765,--Kč**.

Cena tří dílčích plnění dle prvního dodatku smlouvy byla v případě odvodnění Liberecké ulice 2.067.946,--Kč, denní smluvní pokuta 6.204,--Kč, cena dešťové kanalizace v ulici Revoluční byla 1.299.890,--Kč, denní smluvní pokuta 3.900,--Kč a úprava MK Revoluční – chodníky stála 1.029.635,--Kč, což představuje denní smluvní pokutu 3.089,--Kč. I na tuto část díla se vztahují závěry znalce ohledně doby plnění a proto i zde je nutno vycházet ze 17 dnů prodlení. Kapitalizovaná smluvní pokuta za prodlení v případě Liberecké ulice činí 105.468,--Kč, v případě dešťové kanalizace v Revoluční pak 66.300,--Kč a konečně za prodlení s úpravou chodníků v Revoluční ulici 52.513,--Kč. Celkem tedy činí kapitalizovaná smluvní pokuta za prodlení zhotovitele s částí díla, specifikovanou v prvním smluvním dodatku, částku **224.281,--Kč**. Za celkové prodlení plynoucí z pozdního odevzdání a převzetí díla pak smluvní pokuta činí **786.046,--Kč**.

Žalobce ale dále požadoval přiznání kapitalizované smluvní pokuty za pozdní odstranění vad a nedodělků. Vady a nedodělky byly zjištěny při předání díla a byla také smluvna a to v předávacích protokolech z 18.7.2001 doba, kdy budou tyto vady zhotovitelem odstraněny. Následně ještě vytkl objednatel zhotoviteli další vady, spočívající v nesprávném sklonu komunikace, kdy tyto vady byly vytčeny naposledy dne 23.ledna 2002 a byla zároveň zhotoviteli poskytnuta k odstranění těchto vad dvouměsíční lhůta, kterou soud hodnotí jako přiměřenou. Je ale skutečností, že žalovaný jako zhotovitel vady neodstranil ve sjednaných termínech. Dokonce se o to ani nesnažil, jak plyne z jeho dopisu ze dne 10.prosince 2002, kdy sdělil objednateli, že s ohledem na jiné prováděné stavební akce odstranění vady tohoto díla nemůže bohužel začít vady díla odstraňovat dříve než na jaře 2003. K tomu pak skutečně došlo, protože dne 4.srpna 2003 byl sepsán zápis o předání a převzetí odstraněných závad. Ty ale měly být odstraněny téměř o dva roky dříve, do konce července a října 2001, respektive do 20.března 2002. Smlouva o dílo i její dodatek ovšem pamatovaly i na případ prodlení zhotovitele s odstraňováním případných vad díla a i takovéto prodlení bylo sankcionováno smluvní pokutou a to 1.000,--Kč za každou neodstraněnou vadu či nedodělek a každý započatý den prodlení. Čtyři z vad a nedodělků, zjištěných předávacím protokolem ze dne 18.7.2001, měly být odstraněny do 31.7.2001 (u stoky B4-2 provedení výměny šachetních poklopů a ráků na požadovanou nosnost, u stoky B-2 úpravy živičného povrchu v místě napojení na stoku v Žitavské ulici;vyčištění ŠO od nánosů, v Š1 vyspravení žlábků z bočního přítoku, v Š5 osazení kapsové stupačky;dokončení terénních úprav a urovnání pozemků v úsecích propojů septiků), další čtyři vady a nedodělky pak do 31.10.2001 (s toky v Revoluční ulici provedení výměny šachetních poklopů a ráků na požadovanou nosnost; v Š2 provedení opravy odbočného žlábků, v Š10 zednické úpravy spár ve dně a zhotovení odtokového žlábků, u Š4,5,7,8 zvodotěsnění šachet; v úseku Š 3-4 provedení proplachu a vyčištění stoky)a další dvě vady a nedodělky, vytknuté nikoli v předávacím protokolu z 18.7.2001, ale v reklamačním dopise z 23.1.2002 (povrchová úprava komunikace II/592 – náměstí 1.máje; provedení povrchové úpravy komunikace III/27250 ulice Liberecká v úseku od křižovatky s ulicí Revoluční po křižovatku s ulicí Textilanskou, kde se rozevírá spára mezi původní a novou povrchovou úpravou v důsledku sedání) měly být odstraněny do 23.3.2002. Všechny vady a nedodělky byly řádně odstraněny až k 4.8.2003, jak plyne z protokolu o odstranění vad a nedodělků. V případě prvních čtyř vad a nedodělků činí prodlení s jejich odstraněním 733 dnů, u dalších čtyř vad 641 dnů a v případě posledních dvou vad 499 dní. Při výši smluvní pokuty 1.000,--Kč/vada/den je pak v případě vad, jež měly být odstraněny do 31.7.2001 smluvní pokuta součinem 4 vad, 733 dnů a 1.000,--Kč a činí 2.932.000,--Kč.

V případě vad, jež měly být odstraněny do 31.10.2001 je to součin 641 dnů prodlení, 4 vad a nedodělků a 1.000,--Kč a tedy 2.564.000,--Kč. Konečně smluvní pokuta za třetí skupinu vad, vytčenou 23.1.2002, je součinem 499 dnů prodlení, 2 vad a nedodělků a opět částky 1.000,--Kč a činí celkem 998.000,--Kč. Smluvní pokuta za pozdní odstranění vad a nedodělků tak činí součet všech tří uvedených dílčích hodnot jednotlivých smluvních pokut a celkem je **6.494.000,--Kč**.

Zatímco v případě nároku na zaplacení smluvní pokuty za pozdní předání samotného díla soud, jak výše objasněno, měl za to, že původně sjednané termíny provedení a předání díla nemohly odpovídat vlastnímu průběhu stavby a pokud jde o dobu, kdy mělo být dílo předáno, vyšel při určení doby, od níž přiznal žalobci nárok na smluvní pokutu, ze závěrů ustanoveného znalce a smluvní pokutu přiznal jen za dobu od znalcem určeného okamžiku, kdy celé dílo mohlo být řádně předáno do doby předání díla, pak v případě prodlení s odstraňováním vad a nedodělků, zjištěných při tomto předání díla, již nebyl žádný důvod, proč by smluvní pokuta neměla být přiznána v celém rozsahu, v jakém na ní žalobci vznikl nárok a tedy za dobu prodlení s odstraňováním vad díla. Tato doba byla mezi stranami sjednána a v řízení byla nesporná, stejně jako nesporné bylo, kdy se vady skutečně podařilo odstranit a dílo pak jako celek objednateli bez vad a nedodělků předat. Ve všech třech případech k takovému předání odstraněných vad došlo až po mnohostech dnech, aniž by navíc zhotovitel své prodlení nějak blíže odůvodňoval a vysvětloval. Pokud totiž jeho reakcí na opakované urgencye k odstranění vad, jež měly být odstraněny prakticky maximálně do půl roku od předání díla, byl dopis, sic omluvný, ale z konce roku 2002, kde navíc svoje prodlení s odstraňováním vad, ať už prodlení minulé, tak dokonce hned proklamované prodlení budoucí, omlouvá svojí vytížeností velkými akcemi, nelze takový přístup považovat ve vztahu k žalobci jako objednateli díla ani v nejmenším za seriózní a soud zde i s ohledem na tento postoj zhotovitele k odstraňování vad díla dospěl k závěru, že jakákoli moderace sjednané smluvní pokuty by byla nemístnou tolerancí takového postoje, která ale v daném případě není na místě. Nadto i ohledně smluvní pokuty sjednané mezi stranami pro případ prodlení s odstraňováním vad a nedodělků má soud stejný názor jako v případě smluvní pokuty za prodlení s provedením samotného díla, totiž moderovat v současné chvíli tento smluvený zajišťovací instrument by bylo ze strany soudu vlastně dodatečným zasahováním do podmínek a výroků žalobcem vyhlášeného výběrového řízení a mohlo by být způsobilé dodatečně znevýhodnit neúspěšné soutěžitele.

Proto soud rozhodl jak uvedeno ve výroku rozsudku a přiznal žalobci vůči žalovanému právo na zaplacení smluvní pokuty 6.494.000,--Kč za pozdní odstranění vad a nedodělků a 786.046,--Kč za prodlení s plněním díla samotného.

Oproti tomu žalobu zamítl co do částky 10.341.104,--Kč, což odpovídá době, po kterou měl být žalovaný v prodlení, pokud by soud vycházel pouze z obsahu smlouvy o dílo a jejího dodatku, aniž by vzal na zřetel výše popsané okolnosti, jež protahovali stavbu a ve svém úhrnu vedly k tomu, že dle znalce reálný termín dokončení díla neodpovídal sjednanému termínu, ale znalcem určenému 30.červnu 2001.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 3 o.s.ř. , když žalobce měl sice ve věci úspěch jen částečný, ale stalo se tak z toho důvodu, že v tomto případě rozhodnutí soudu o výši plnění záleželo na znaleckém posudku a úvaze soudu. Náklady řízení žalobce byly tvořeny zaplaceným soudním poplatkem 704.850,--Kč a náklady na právní zastoupení žalobce advokátem dle vyhlášky 484/2000Sb. ve výši 182.650,--Kč a dále 4 režijními paušály po 75,--

Kč a šesti režijními paušály po 300,--Kč, navýšeno o 19% DPH, již je právní zástupce žalobce plátcem.

Dle § 148 odst. 1 o.s.ř. pak bylo uloženo oběma účastníkům uhradit náklady řízení, vzniklé v tomto řízení státu a to v souvislosti s činností znalce ing.Petra Plichty, jež činily celkem 39.955,--Kč a s ohledem na charakter sporu a obsah znaleckého posudku, kdy bylo třeba odstranit znaleckým posudkem otázky, jež činily sporným obě strany, byly náklady na provedení znaleckého posudku rozděleny mezi strany paritně, tady pro každou stranu sporu 19.977,50Kč. Zatímco ale žalující strana zaplatila dle usnesení o jmenování znalce zálohu ve výši 10.000,--Kč a bylo jí tak třeba uložit již jen povinnost k úhradě částky 9.977,50Kč, žalovaná strana povinnost k zaplacení zálohy 10.000,--Kč, uloženou jí v témže usnesení, nerespektovala, proto jí je v rozsudečném výroku uložena povinnost uhradit částku 19.977,50Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku je možné podat odvolání do 15 dnů od doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem prostřednictvím Okresního soudu v Liberci.

V Liberci dne 10.června 2009

Za správnost vyhotovení :

Petra Kellerová

Mgr. Petr Hoček, v. r.
soudce